

31993L0085

18.10.1993

IL-ĠURNAL UFFIĊJALI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

L 259/1

**ID-DIRETTIVA TAL-KUNSILL Nru 93/85/KEE
ta' l-4 ta' Ottubru 1993
dwar il-kontroll tat-thassir forma ta' ċirku tal-patata**

IL-KUNSILL TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ekonomika Ewropea, b'mod partikolari l-Artikolu 43 tieghu,

Wara li kkunsidra il-proposta tal-Kummissjoni (¹),

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Parlament Ewropew (²),

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali (³),

Billi l-produzzjoni tal-patata għandha posta ta' importanza fl-agrikoltura tal-Komunità; billi l-produzzjoni tal-patata hija dejjem mgħedda minn organiżmi li jagħmlu l-ħsara;

Billi, permezz tal-protezzjoni tal-koltivazzjoni tal-patata kontra dawn l-organiżmi li jagħlu l-ħsara, mhux biss għandha thares li tinżamm il-kapaċċità produttiva iż-żda l-produttività agrikola għandha tiżdied;

Billi miżuri protettivi sabiex ma jithallhiex li jidħlu organiżmi li jagħmlu hsara fit-territorju ta' l-Istat Membru jkollha biss effett limitat jekk dawn l-organiżmi ma jiġux kontrollati fl-istess hin u b'mod preċiż fil-Komunità kollha u ma jithallew jinfirx;

Billi wieħed mill-organiżmi li jagħmlu l-ħsara lill-patata huwa l-*Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis et al. ssp. *sepedonicus* (Speckermann et Kotthoff) Davis et al., l-aġġent 'pathogenic' tal-marda tat-thassir forma ta' ċirku tal-patata; billi din il-marda seħħet fxi partijiet tal-Komunità u xi riżorsi limitati ta' din l-infezzjoni għadhom jeżistu;

(¹) ĠU C 93, tat-2.4.1993, pág. 12.

(²) ĠU C 176, tat-28.6.1993, pág. 210.

(³) ĠU C 161, ta' l-14.6.1993, pág. 18.

Billi hemm riskju serju illi l-kultivazzjoni tal-patata fil-Komunità kollha jekk ma jittieħdu miżuri effettivi sabiex tinsab din il-marda u tigi stabbilita d-distribuzzjoni tagħha, sabiex ma tithallhiex issehh u tinfirex, u, jekk tinsab, sabiex ma tithallhiex tinfirex u tigi kkontrollata bl-iskop li tinqed

Billi, sabiex jiġi żgurat dan, certi miżuri għandhom jittieħdu fi hdan il-Komunità; billi l-Istati Membri għandhom, ukoll, ikunu kapaċċi jieħdu miżuri żejda jew aktar iebsa fejn huwa neċċesarju, sakemm dan ma jkunx ta' tfixkil għaċ-ċaqlieq tal-patata fi hdan il-Komunità, bl-eċċeżżjoni ta' dak li hemm stabbilit fid-Direttiva tal-Kunsill Nru 77/93/KEE tal-21 ta' Dicembru 1976 dwar il-miżuri protettivi kontra d-dħul ġewwa l-Istati Membri ta' organiżmi li jagħmlu l-ħsara lill-pjanti jew prodotti tal-pjanti (⁴); billi dawn il-miżuri għandhom jiġu notifikati lill-Istati Membri l-oħrajn u lill-Kummissjoni;

Billi d-Direttiva tal-Kunsill Nru 80/665/KEE ta' l-24 ta' Ġunju 1980 dwar il-kontroll tat-thassir forma ta' ċirku tal-patata (⁵), stabbilixxet il-miżuri minimi li għandhom jittieħdu minn kull Stat Membru kontra t-thassir forma ta' ċirku tal-patata;

Billi, minn dak iż-żmien, saru żviluppi importanti fl-gharfien tal-marda tat-thassir fil-forma ta' ċirku tal-patata u li tinqabu il-patoġenu tat-thassir forma ta' ċirku tal-patata;

Billi l-applikazzjoni tal-parti dwar is-sahha tal-pjanti tal-Komunità bhala arja mingħajr fruntieri interni tagħti lok għal eżaminazzjoni mill-ġdid u reviżjoni ta' xi disposizzjonijiet tad-Direttiva Nru 80/665/KEE;

Billi, bhala riżultat ta' din l-eżaminazzjoni mill-ġdid, id-disposizzjonijiet tad-Direttiva Nru 80/665/KEE ma kienux biżżejjed, u speċifikazzjoni aktar tal-miżuri huma meħtieġa;

(⁴) ĠU L 26, tal-31.1.1977, pág. 20. Direttiva kif emendata l-ahhar mid-Direttiva tal-Kummissjoni Nru 92/103/KEE (ĠU L 363, tal-11.12.1992, pág. 1).

(⁵) ĠU L 180, ta' l-14.7.1980, pág. 30.

Billi, f'dik is-sitwazzjoni, id-Direttiva Nru 80/665/KEE għandha tithassar u l-miżuri li hemm bżonn jiġu adottati;

Billi l-miżuri għandhom jikkunsidraw, l-ewwel, illi, il-marda tista' tibqa' mħobbja u ma tingħarafx sew fl-učuh tar-raba' li qeqħdin jikbru kif ukoll fil-basal li hemm mahżuna, u għalhekk tista' tiġi evitata biss billi ghall-produzzjoni tintuża' żerriegħha tal-patata li ma fihiex l-infezzjoni, u, t-tieni, illi servejs sistematici uffiċċiali huma bżonju sabiex tigi lokalizzata; billi t-tifrix tal-pathogen qalb l-učuh tar-raba' li qed jikbru m'huiwex l-aktar fattur importanti, imma billi l-patoġenu jista' ježisti wkoll matul ix-xitwa fi pjanti tal-patata li tinżera minn jedda (voluntarja) u dawn huma l-akbar sors ta' infezzjoni li permezz tagħhom tingħarr minn staġġun ghall-iehor; billi l-pathogen jinfirex b'mod ewljeni minhabba t-tnejġġis tal-patata permezz tal-kuntatt ma' patata infettata kif ukoll b'kuntatt ma' l-ghoddha li biha tinżera, tinħasad u titqandel jew tingħarr u tinhāżen f'kontenituri li ġew kontaminati bl-organiżmu permezz ta' kuntatt minn qabel ma' patata infettata; billi dawn l-oġġetti infettati jistgħu jibqħu bl-infezzjoni għal xi żmien wara li jiġu kontaminati; billi t-tifrix tal-pathogen jista' jitnaqqas jew ma jithallix permezz ta' diżżej festazzjoni ta' dawn l-oġġetti; billi kwalunkwe kontaminazzjoni taż-żerriegħha tal-patata tfisser riskju akbar għat-tifrix tal-pathogen;

Billi, sabiex jiġu stabbiliti d-dettalji għal dawn il-miżuri ġenerali, kif ukoll għal dawk il-miżuri aktar iebsa jew miżjuda li jittieħdu mill-Istati Membri sabiex ma tithallhiex issir l-introduzzjoni tal-patoġenu fi hdan it-territorju tagħhom, huwa mixtieq illi l-Istati Membri jikkoperaw mill-vičin mal-Kummissjoni fi hdan l-Kumitat Mwaqqaf għas-Sahha tal-Pjanti (il quddiem magħruf bhala 'l-Kumitat),

ADOTTA DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

Din id-Direttiva hija dwar il-miżuri li għandhom jittieħdu fl-Istati Membri kontra *l-Clavibacter michiganensis* (*Smith*) Davis et al. ssp. *sepedonicus* (*Speckermann et Kotthoff*) Davis et al., il-kawża tat-thassir forma ta' cirku tal-patata ('il quddiem magħrufa bhala 'l-organiżmu'), sabiex:

(a) tinsab u tiġi stabilita d-distribuzzjoni tagħha;

(b) li ma tithallhiex titrabba u tinfirex; u

(c) jekk tinsab, li ma tithalliex tinfirex u li tiġi kkontrollata bil-ġhan illi tinqed.

Artikolu 2

1. L-Istati Membri għandhom jagħmlu servejs sistematici uffiċċiali għall-organiżmu fuq basal u, fejn huwa xieraq, fuq il-pjanti tal-patata (*Solanum tuberosum L.*) li ġejjin mit-territorju tagħhom, ghall-konferma li m'hemmx l-organiżmu.

Għal dan l-istħarriġ, fil-każ tal-basal kampjuni kemm taż-żerriegħha kif ukoll ta' patata oħra għandhom jittieħdu, preferibbilment minn lottijiet mahżuna u li ġew soġġetti għal harsien uffiċċiali jew għal testijiet sorveljati fil-laboratorju billi jintuża l-metodu li hemm stabbilit fl-Anness I sabiex jinsab u jingħarraf l-organiżmu. Barra minn hekk, fejn huwa xieraq, tista' ssir ispezzjoni viżwali uffiċċiali jew sorveljata uffiċċjalment billi jinqatgħu basal fuq kampjuni oħrajn.

Fil-każ ta' pjanti, dan is-servej għandu jsir skond metodi xierqa u l-kampjuni għandhom ikunu soġġetti għal testijiet uffiċċiali xierqa jew sorveljati uffiċċjalment.

In-numru, l-origini, l-istratifikazzjoni u l-hin tal-ġabru tal-kampjuni għandhom jiġu deċiżi mill-korpi uffiċċiali responsabbi skond it-tifsira tad-Direttiva Nru 77/93/KEE bażata fuq prinċipji sodi u statistika u l-bijologija ta' l-organiżmu, u billi tittieħed konsiderazzjoni tas-sistemi ta' produzzjoni tal-patata ta' l-Istati Membri konċernati. Id-dettalji ta' dan għandhom jingħataw kull sena lill-Istati Membri l-ohrajn u l-Kummissjoni, bl-iskop illi jiġu żgurati livelli ta' tqabbil ta' sigura' bejn l-Istati Membri għall-konferma tan-nuqqas tal-organiżmu.

2. Ir-riżultati tas-servejs uffiċċiali previsti fil-paragrafu 1 għandhom jiġu notifikati mill-anqas darba fis-sena lill-Istati Membri l-ohrajn u lill-Kummissjoni. Id-Dettalji ta' din innotifika għandhom ikunu konfidenziali. Jistgħu jingħataw lill-Kumitat skond il-proċeduri mniżżla fl-Artikolu 16a tad-Direttiva Nru 77/93/KEE.

3. Id-disposizzjonijiet li ġejjin jistgħu jiġu adottati b'mod konformi mal-proċedura stabbilita fl-Artikolu 16a tad-Direttiva 77/93/KEE;

— id-dettalji tas-servejs previsti fil-paragrafu 1 hawn fuq, sabiex jitwettqu b'mod konformi mal-prinċipji xjentifiċċi sodi u l-prinċipji ta' l-istatistiki,

— id-dettalji tan-notifika previsti fil-paragrafu 2 hawn fuq.

4. Id-disposizzjonijiet li ġejjin għandhom jiġu adottati b'mod konformi mal-proċedura stabbilita fl-Artikolu 16a tad-Direttiva Nru 77/93/KEE:

— il-metodu xieraq għas-servijs u t-testijiet previst fit-tielet paragrafu tal-paragrafu 1 hawn fuq.

Artikolu 3

L-Istati Membri għandhom jiżguraw illi xi ġraja suspettu jaew konfermata tal-preżenza ta' l-organizmu, fil-pjanti tal-patata u l-basal jew maħsuda, maħżuna jew basal li ġew innegozjati fit-territorju tagħhom għandhom jiġu rapportati lill-korpi uffiċċiali responsabbi tagħhom stess.

Artikolu 4

1. Fil-każijiet fejn hemm suspett li ġraw, il-korp uffiċċiali responsabbi ta' l-Istat Membru li fih ġie rapportat il-każ għandu jiżgura li jsiru testijiet uffiċċiali fil-laboratorju jew sorveljati uffiċċialment, billi jintuża l-metodu li hemm stabbilit fl-Anness I, u b'mod konformi mal-kondizzjonijiet speċifikati fil-punt 1 ta' l-Anness II, sabiex jiġi konfermat jew skartat is-suspett tal-ġraja. Fil-każ ta' qabel, ir-rekwiżiti stabbiliti fil-punt 2 ta' l-Anness II għandhom jghoddju.

2. Sakemm tasal il-konferma jew l-iskartar tal-ġraja suspetta taħt il-paragrafu 1, f'dawk il-każijiet fejn hemm ġraja suspetta fejn, jew:

(i) sintomi suspettati tal-marda li ntgħarfu viżwalment; jew,

(ii) test pozittiv ta' *immunofluorescence* kif speċifikat fl-Anness I jew test xieraq pozittiv ieħor li ġie identifikat,

il-korpi uffiċċiali responsabbi ta' l-Istati Membri għandhom:

(a) ma jħallux il-moviment ta' dawk il-lottijiet jew konsenji kollha li minnhom ittieħdu l-kampjuni, bl-eċċeżżoni ta' dawk taħt il-kontroll tagħhom u dment illi ġie stabbilit illi m'hemm ebda riskju magħruf tat-tifrix ta' l-organizmu;

(b) jieħdu passi sabiex tinstab l-origini tal-ġraja suspettata;

(c) idahħlu miżuri ta' prekawzjoni oħrajn li jkunu bażati fuq il-livell ta' riskju stmat, sabiex jiġi evitat li jinfirex l-organizmu. Dawn il-miżuri jistgħu jinkludu l-kontroll uffiċċiali tal-moviment tal-basal u l-pjanti l-ohrajn kollha ġewwa jew barra mill-postijiet assoċjati mal-ġraja suspettata.

3. Id-disposizzjonijiet li ġejjin jistgħu jiġu adottati skond il-proċeduri stabbiliti fl-Artikolu 16a tad-Direttiva Nru 77/93/KEE:

— il-miżuri li hemm għalihom referenza fil-paragrafu 2 (c) hawn fuq.

4. Id-disposizzjonijiet li ġejjin għandhom jiġu adottati skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 16a tad-Direttiva Nru 77/93/KEE:

— it-test l-ieħor xieraq li hemm previst fil-paragrafu 2 (ii) hawn fuq;

Artikolu 5

1. Jekk it-testijiet uffiċċiali jew dawk sorveljati uffiċċjalment fil-laboratorju permezz tal-metodu stabbilit fl-Anness I jikkonfermaw il-preżenza ta' l-organizmu fil-kampjun tal-basal, pjanti jew partiet ta' pjanti, il-korpi uffiċċiali responsabbi ta' l-Istat Membru, wara li jikkunsidra princiċċi xjentifiċċi sodi, il-bioloġija ta' l-organizmu u l-produzzjoni partikolari, il-marketing u s-sistemi ta' proċessar f'dak l-Istat Membru għandu:

(a) jiddikjara bhala kontaminati l-basal jew il-pjanti, konsenji u/jew lottijiet, u l-makkinarju, il-vettura, il-bastiment, il-mahžen, jew taqsimiet tiegħu, u kwalunkie oggett iħraġi inkluż il-materjal ta' l-imballaġ, li minnu jkun ittieħed il-kampjun, u fejn huwa xieraq, il-posti(jiet) tal-produzzjoni u l-ghalqa (għelieqi) li fihom inhasdu l-basal jew il-pjanti;

(b) jistabbilixxi, billi jiehu in konsiderazzjoni d-disposizzjonijiet tal-punt 1 ta' l-Anness III, il-firxa tat-tniġġis probabbli permezz ta' kuntatt qabel jew wara l-hsad jew permezz ta' rabta fil-produzzjoni mat-tniġġiż dikjarata;

(c) jimmarka ż-żona fuq il-baži tad-dikjarazzjoni tat-tniġġiż taħt (a), il-fatt li ġiet stabbilit il-firxa probabbli tat-tniġġiż taħt (b), u l-possibbiltà li jinfirex l-organizmu, billi tittieħed konsiderazzjoni tad-disposizzjonijiet tal-punt 2 ta' l-Anness III.

2. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Istati Membri l-ohrajn u lill-Kummissjoni minnufih, skond id-disposizzjonijiet tal-punt 3 ta' l-Anness III, ta' kwalunkwe kontaminazzjoni dikjarata taħt il-paragrafu 1 (a) u d-dettalji taż-żona mmarkata taħt il-paragrafu 1 (c).

Id-dettalji ta' din in-notifika għandhom ikunu konfidenzali. Din tista' tinbagħħat lill-Kummissjoni b'mod konformi mal-proċedura stabbilita fl-Artikolu 16a tad-Direttiva Nru 77/93/KEE.

3. Bhala riżultat tan-notifika taħt il-paragrafu 2 u l-elementi stabbiliti hemmhekk, Stati Membri l-ohrajn imniżżla fin-notifika għandhom, fejn huwa xieraq, jiddikjaraw kontaminazzjoni, jistabbilixxi l-firxa tal-probabbli kontaminazzjoni u jimmarkaw iż-żona, skond il-paragrafu 1 (a), (b) u (c) rispettivament.

Artikolu 6

L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu illi fejn il-basal jew il-pjanti gew dikjarati li huma kontaminati taht l-Artikolu 5(1)(a), testijiet b'mod konformi ma' l-Artikolu 4(1) għandhom jitwettqu fuq hażniet tal-patata li huma klonalment relatati ma' dawk involuti fit-tniġgiż. It-testijiet għandhom isiru fuq basal jew pjanti skond il-bżonn sabiex jiġi stabbilit il-probabbli sors ewljeni ta' l-infezzjoni u l-firxa probabbli tat-tniġgiż, preferibbilmekk skond il-grad ta' riskju.

Bħala riżultat tat-testijiet, għandhom isiru aktar deskriżzjonijiet tat-tniġgiż, tiġi stabilita l-firxa probabbli tat-tniġgiż u tiġi mmarkata ż-żona, kif inhu xieraq, taht l-Artikolu 5(1)(a), (b) u (c) rispettivament.

Artikolu 7

1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu illi l-basal u l-pjanti, dikjarati li huma kontaminati taht l-Artikolu 5(1)(a) ma jistgħux jinżerġu u li, taht il-kontroll tal-korpi uffiċjali responsabbi tagħhom, għandhom:

- jeqirduhom, jew
- jeħilsu minnhom b'xi mod iehor, skond il-miżura(i) uffiċjali ta' sorveljar, b'mod konformi mad-disposizzjonijiet tal-punt 1 ta' l-Anness IV, dment illi jiġi stabbilit illi m'hemm ebda riskju li jingħaraf li permezz tiegħu jista' jinfirex l-organizmu.

2. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu illi l-basal u l-pjanti dikjarati li huma probabbilment kontaminati taht l-Artikolu 5(1)(b) ma jistgħux jinżerġu u, mingħajr preġudizzju għar-riżultati tat-testijiet li hemm għalihom riferenza fl-Artikolu 6 għal hażniet relatati permezz ta' kloni, taht il-kontroll tal-korpi uffiċjali responsabbi, jintużaw jew jinhelsu bl-aktar mod xieraq kif spċifikat fil-punt 2 ta' l-Anness IV, b'tali mod illi jiġi stabbilit illi m'hemm ebda riskju li jingħaraf ghall-firxa ta' l-organizmu.

3. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu illi l-makkinarju, il-vettura, il-bastiment, il-mahżen, jew taqsimiet minnu, u kwalunkwe oġġetti oħra jnkluz il-materjal ta' l-imballaġ, dikjarati bhala kontaminati taht l-Artikolu 5(1)(a) jew stabbiliti bhala probabbilment kontaminati taht l-Artikolu 5(1)(b), għandhom jew jinqerdu jew jitnaddfu jew jiġu diżinfettati billi jintużaw il-metodi xierqa kif spċifikat fil-punt 3 ta' l-Anness IV. Wara d-diżinfestazzjoni, kwalunkwe oġġett minn dawn m'ghandux jibqa' jitqies bhala kontaminat.

4. Mingħajr preġudizzju ghall-miżuri mdahħla taht il-paragrafi 1, 2 u 3, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu illi, fiziż-żona mmarkata taht l-Artikolu 5(1)(c), serje ta' miżuri, kif spċifikat fil-punt 4 ta' l-Anness IV, għandhom jiġu implimentati.

Artikolu 8

1. L-Istati Membri għandhom jistabilixxu illi ż-żerriegħha tal-patata għandha tissodisa r-rekwiziti tad-Direttiva Nru 77/93/KEE u għandhom jiġu minn linja diretta mill-materjal miksub taħt programm uffiċjali approvat li jkun jinstab mingħajr l-organiżmu fit-testijiet uffiċjali jew dawk sorveljati uffiċjajlment billi jintuża wieħed mill-metodi mniżżla fl-Anness I.

It-testijiet hawn fuq imsemmija għandhom isiru:

- fil-każijiet fejn it-tniġgiż jaffettwa l-produzzjoni taż-żerriegħha tal-patata, fuq il-pjanti ta' l-għażla tal-kloni tal-bidu,
- fkażijiet oħra jnnej, jew fuq il-pjanti ta' l-għażla tal-kloni tal-bidu jew fuq kampjuni rappreżentattivi taż-żerriegħha bażika tal-patata jew ta' tnissiliet ta' qabel.

2. Id-disposizzjonijiet li ġejjin jistgħu jiġi adottati skond il-proċeduri stabiliti fl-Artikolu 16a tad-Direttiva Nru 77/93/KEE:

- ir-regoli dettaljati ta' l-applikazzjoni ta' l-ewwel inciż tat-tieni subparagrafu tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu,
- ir-regoli dwar il-kampjuni rappreżentattivi li previsti fit-tieni inciż tas-subparagrafu tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

Artikolu 9

L-Istati Membri għandhom joħorġu bandu dwar iż-żamma jew t-tqandil ta' l-organizmu.

Artikolu 10

Mingħajr preġudizzju għad-disposizzjonijiet tad-Direttiva Nru 77/93/KEE, l-Istati Membri jistgħu jawtorizzaw id-derogi mill-miżuri li hemm riferenza għalihom fl-Artikoli 6, 7 u 9 ta' din id-Direttiva għal skopijiet ta' sperimentazzjoni jew xjentifici, u għal xogħol fuq għażla ta' varjetà, dment illi d-derogi ma jippreġudikawx il-kontroll ta' l-organizmu u ma jinholoq ebda riskju li jinfirex l-organizmu.

Artikolu 11

L-Istati Membri jistgħu jadottaw miżuri oħra jew aktar iebsa skond kif inhu mixtieq sabiex jiġi jidher l-organizmu jew ma jħallu jinfirex, sa fejn ikun konformi mad-disposizzjonijiet tad-Direttiva Nru 77/93/KEE.

Il-miżuri miżjud li jissemmew fl-ewwel subparagrafu jistgħu jinkludu d-disposizzjoni illi ż-żerriegħha tal-patata li tista' biss tinżera' hija dik li jew għet certifikata uffiċjajlment jew spezzjonata uffiċjajlment sabiex tilhaq ir-rekwiziti ta' l-istandard tas-sahha tal-pjanti. Ta' l-ahħar jista' japplika b'mod partikolari fil-każi ta' bdiewa li huma awtorizzati jużaw, fl-istabbiliment tagħhom, żerriegħha tal-patata li kisbu mill-hsa tagħhom stess u fil-każijiet l-oħra jen fejn tinżera żerriegħha tal-patata prodotta minnho stess.

Id-dettalji ta' dawn il-miżuri għandhom jiġu notifikati lill-Istati Membri l-oħrajn u lill-Kummissjoni.

Artikolu 12

Emendi lill-Annessi ta' din id-Direttiva, magħmula fid-dawl ta' l-iżviluppi xjentifiċi jew ta' tagħrif teknoloġiku, għandhom jiġu adottati skond il-proċeduri stabbiliti fl-Artikolu 16a tad-Direttiva Nru 77/93/KEE.

Artikolu 13

1. Sal-15 ta' Novembru 1993 l-Istati Membri għandhom jadottaw u jippubblikaw id-disposizzjonijiet li hemm bżonn sabiex ikunu konformi ma' din id-Direttiva. Għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni minnufih b'dan.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawn id-disposizzjonijiet, għandhom ikollhom riferenza għal din id-Direttiva jew għandhom ikunu flimkien ma' din ir-riferenza fil-hin li fih jiġu pubblikati ufficjalment. Il-proċedura sabiex issir din ir-riferenza għandha tigħiġi adottata mill-Istati Membri.

L-Istati Membri għandhom jaapplikaw dawn id-disposizzjonijiet mis-16 ta' Novembru 1993.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni d-disposizzjonijiet kollha tal-ligi nazzjonali li huma jadottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Istati Membri l-oħrajn ta' dan.

Artikolu 14

Direttiva Nru 80/665/KEE permezz ta' dan qed tiġi mhassra b'effett mis-16 ta' Novembru 1993.

Artikolu 15

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmula fil-Lussemburgo, fl-4 ta' Ottubru 1993.

Għall-Kunsill

W. CLAES

Il-President

ANNESS I

**METODU SABIEX TINGHARAF U SSIR DIJANJOSI TAL-BACTERIUM TAT-THASSIR FORMA TA' ČIRKU,
CLAVIBACTER MICHIGANENSIS (Smith) Davis et al. ssp. SEPEDONICUS (Speckermann et Kotthof) Davis et
al. FTAQSIMIET TAL-BASAL TAL-PATATA**

1. Tneħħija tal-heel-end cores

- 1.1. Åħsel 200 basla taħt l-ilma tat-vit nieżel u nehhi l-epidermide minn madwar l-gharqub ta' kull basla billi tuża xafra jew ghodda biex tqaxxar il-patata u tiddiżinfetta b'mod regolari; id-dizinfestazzjoni tista' tintlaħaq billi xxarrab l-ghodda tat-tqaxxir f'70 % ethanol u tagħtiż in-nar.
- 1.2. Bir-reqqa nehhi l-conical tissue cores mit-truf ta' l-gharqub b'sikkina jew ghodda biex tqaxxar il-patata. Malli tneħħihom, it-truf ta' l-gharqub għandhom jiġu proċessati fi żmien 24 siegħa (Ara il-paragrafu 3) jew konservati f'temperatura ta' -20° C għal mhux aktar minn ġimħatej.

2. Eżaminazzjoni viżwali tas-sintomi tat-thassir forma ta' cirku

Wara li tneħħi t-truf ta' l-gharqub, aqta' kull basla minn nofs u ara jekk hemmx preżenza tas-sintomi tat-thassir forma ta' cirku.

Aghsar il-basal u ara jekk hemmx xi forma ta' macerated tissues mill-vascular tissue.

Is-sintomi li jidħru l-aktar kmieni huma glassiness jew translucence żgħira tat-tissue mingħajr irtubija madwar is-sistema vaskolari, b'mod partkolari fejn it-tarf ta' l-gharqub. Iċ-ċirku vaskolari lejn it-tarf ta' l-gharqub jista' jkun xi fit aktar skur bhala kulur min-normal. L-ewwel sintomu li jintagħraf malajr huwa wieħed fejn iċ-ċriekie vaskolari jkollhom kulur safrani u meta l-basla tingħafas ġentilment, kolonni ta' material qisu ġobon johrog minn go l-vini. Fdan l-istadju l-vascular tissue tista' ssir kannella. Ghall-ewwel, dawn is-sintomi jistgħu jiġi ristretti għal parti wahda taċ-ċirku, mhux bilfors viċin it-tarf ta' l-gharqub u jistgħu jinfirxu gradwalment lejn iċ-ċirku kollu. Hekk kif tagħmel progress l-infezzjoni, issir il-qedra tal-vascular tissue; il-cortex ta' barra tista' tissepura minn mal-cortex ta' ġewwa. Fi stadiji avvanzatati ta' l-infezzjoni, jidħru xquq fuq il-wiċċi tal-basla, li huma sikwiet ahmar fil-kannella fit-truf. Invażjoni sekondarja ta' fungus jew bakterja jistgħu jaħbu s-sintomi u jista' jkun diffiċli, jekk mhux impossibl, sabiex wieħed jagħraf s-sintomi avvanzati tat-thassir forma ta' cirku minn thassir iehor tal-basla.

3. Preparazzjoni tal-kampjuni għat-tbajja ta' Gram staining, tbajja immunofluorescence (IF) u test tal-brunġiel

- 3.1. Aghffeg flimkien it-truf ta' l-gharqub sakemm ikollok tifrik shiħ f'diluent magħruf bhala *Corynebacterium sepedonicum* li mhuwiex velenuż (per eżempju, 0,05 M phosphate buffered saline (PBS) pH 7,0) f'temperatura ta' mhux anqas minn 30° C; kif ukoll l-użu ta' deflocculant mhux velenuż u jista' jkun hemm bżonn ukoll ta' agħet ta' l-antifoam mhux velenuż (Appendiċi 1 u 2). Tifrik zejjed għandu jiġi evit.
- 3.2. Ohrog il-bakterja mit-tahlita permezz ta' wieħed minn dawn il-metodi li ġejjin ('):
  - A. (a) Centrifuge f'mhux aktar minn 180 g ġħal 10 minuti.
  - (b) Centrifuge supernatant f'mhux anqas minn 4 000 g ġħal 10 minuti. Ferra' u skarta s-supernatant.
  - B. (a) Aghħalli t-tifrik joqghod għal madwar 30 minuta sakemm il-fdali jiet tat-tissue joqogħdu.
  - (b) Saffi s-supernatant permezz ta' filter paper (Whatman No 1) impoġġi ffiltru ta' sintered glass (No 2 = 40-100mm) billi tuża vacuum pump ta' l-ilma. Battal il-filtrat ġewwa tubu tas-centrifuge. Åħsel il-filtru b'PBS sterili sa volum ta' filtrat massimu ta' 35 ml.
  - (c) Centrifuga l-filtrat f'mhux anqas minn 4 000 g ġħal 20 minuta.
- 3.3. Issospendi l-pellet f'0,01 M phosphate buffer pH 7,2 sterili (Appendiċi 2) sabiex tagħtiż volum shiħ ta' madwar 1 ml. Aqsam fbiċċtejn ugħwali u żomm parti wahda għal skopijiet ta' riferenza billi tiffrizza f'-20° C (⁹) jew permezz ta' lyophilization. Aqsam il-parti l-oħra fbiċċtejn u uža nofs wieħed għat-test IF u għat-tebħha ta' Gram u l-oħra għat-test tal-brunġiel.

(⁹) Metodu alternativ li toħroġ il-baktirja ġie mogħti minn Dinesen, 1984.

(⁹) Hemm xhieda (Janse and Van Vaerenberg, 1987) illi billi tiffrizza tista' tnaqqas il-viabbiltà tal-Corynebacterium sepedonicum. Is-sospensjoni tal-pellet; o 10 % glycerol tista' ssolvi l-problema.

- 3.4. Huwa imperattiv illi l-kontrolli pozittivi u l-kampjuni tas-C. *sepedonicum* jiġu trattati separatament sabiex jiġi evitat t-tniġgix. Dan japplika għas-slides ta' l-IF u għat-testijiet tal-brunġiel.

4. *Tbajja' ta' Gram*

- 4.1. Ipprepara t-tbajja' ta' Gram għad-dilutions tal-pellets kollha (5.2.1) u għal kull basla maqtugħha (2) li turi glassiness, thassir jew sintomi suspecti oħrajn. Kampjuni għandhom jittieħdu mit-tarf tat-tissues bil-marda.
- 4.2. Ipprepara t-tbajja' ta' Gram għal kolturi ta' C. *sepedonicum* magħrufa u, jekk huwa possibbli, għal tissue infettata b'mod naturali (5.1).
- 4.3. Iddetermina liema sempji fihom celloli tipikci ta' Gram positive coryneform. B'mod ġenerali, celloli tas-C. *sepedonicum* huma twal bejn 0,8 u 1,2mm u wiesħin bejn 0,4 u 0,60mm.

Proċedura xierqa ta' biex ittebba' tingħata fl-Appendici 3.

Preparazzjonijiet minn infezzjonijiet naturali jew kulturi mifruda riċentament juru predominanza ta' vireg ta' *coccioid rods* li s-soltu huma kemm xejn iż-ġegħi miċ-ċelloli minn kulturi oder agar. Fil-biċċa l-kbira tal-kulturi tal-medja, celloli tas-C. *sepedonicum* huma vireg pleomorphic coryneform u jistgħu jagħtu reazzjoni Gram li tvarja. Iċ-ċelloli huma singoli, pari b'minkbejn karatteristici tad-diviżjoni li titgħawweg, u fxi okkażjonijiet fi grupp i-regolari li sikkut nirreferu għalihom bhala *palisades* jew ittri Ċiniżi.

5. **Skema għat-testijiet IF**

- 5.1. Uża l-antiserum f-parti magħrufa tal-C. *sepedonicum* - ATCC 33113 (NCPB 2137), jew NCPB 2140. Dan għandu jkollu IF titre ta' aktar minn 1:600. Żid kontroll wieħed PBS fuq is-slide tat-test sabiex tistabbilixxi jekk il-fluorescein isothiocyanate anti-rabbit immunoglobulin conjugate (FITC) jithallatx maċ-ċelloli tal-bakterja. *Corynebacterium sepedonicum* (ATCC 33113 (NCPB 2137), NCPB 2140) għandu jintuża bhala homologous antigen controls fuq slide separata. Tissue li tiġi infettata b'mod naturali (miżmura mil-lyophilization jew frizata f-20°C) għandha tintuża fejn huwa possibbli bhala kontroll simili fuq l-istess slide (Stampa 2).

5.2. *Proċedura*

- 5.2.1. Ipprepara tliet serial ten fold dilutions (10^1 , 10^2 , 10^3) tal-pellet finali filma distillat (Stampa 1).
- 5.2.2. Hu l-qed standard tal-volum li hemm bżonn bil-pipetta sabiex tiksi t-tieqa (madwar 25 ml) ta' kull pellet dilution jew C. *sepedonicum* suspension (madwar 106 celloli/ml) għal twieqi ta' *multispot slide* kif muri fl-istampa 1.

Figura 1

Kampjun u slide bil-kontroll PBS

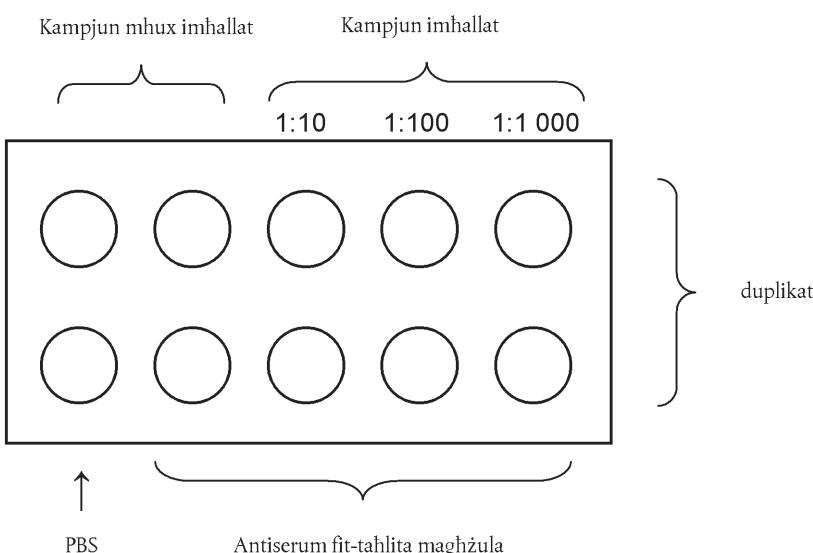
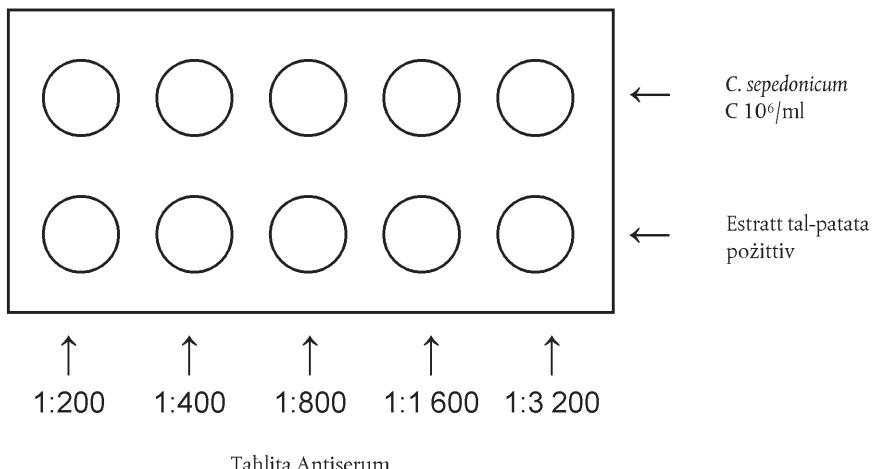

Figura 2

Slide ta' kontroll pozittiv

- 5.2.4. Iksi t-twiegħi xierqa b'C. *sepedonicum* antiserum fit-tahlitiet rakkomandati, 0,01 M PBS pH 7,2 (Appendiċi 2), kif muri fl-istampa 1. (Uža PBS għall-kontroll FITC.) It-tahlita ta' l-Antiserum li tahdem għandha tkun bejn wieħed u iehor nofs dik tal-IF titre. Jekk tahlitiet ohra ta' l-Antiserum għandhom jiġu inklużi, slides separati għandhom jittlestew għal kull tahlita li ser tintuża.
- 5.2.5. Inkuba f'kamra umda b'temperatura ta' l-Ambjent għal 30 minuta.
- 5.2.6. Laħlaħ bir-reqqa b'0,01 M PBS pH 7,2. Aħsel għal madwar ġumes minut fi tliet tibdiliet ta' 0,01 M PBS pH 7,2.
- 5.2.7. Bir-reqqa nehhi l-umdità żejda.
- 5.2.8. Agħetti kull tieqa b'tahlita ta' FITC fl-istess tahlita li ntużat sabiex jiġi stabbilit t-titre u inkubat f'kamra mudlama u umda f'temperatura ta' l-ambjent għal 30 minuta.
- 5.2.9. Laħlaħ u aħsel bħal qabel.
- 5.2.10. Żid madwar 5 sa 10 ml ta' 0,1 M phosphate buffered glycerine pH 7,6 (jew prodott simili b' pH ta' mhux anqas minn 7,6) lil kull tieqa u agħetti bi hġiega (Appendiċi 2).
- 5.2.11. Eżamina taħt mikroskopju mwahhal b'sors ta' dawl epiflorenxenti addatt sabiex wieħed ikun jista' jaħdem b'FITC. Tkabbir ta' 400 sa 1 000 huwa xieraq. Skanja twieqi ripetuti għal madwar zewg dijametri f'angoli retti u madwar il-perimetri tat-tieqa.

Osserva ċ-ċelloli florenxenti f'kontrolli pozittivi u stabbilixxi t-titre. Osserva ċ-ċelloli fit-tieqa ta' kontroll FITC/PBS u, jekk mhux prezenti, ipprocēdi bit-twiegħi l-oħrajn. Stabbilixxi f'minimu ta' 10 għelieqi mikroskopici l-mean taċ-ċelloli morfoloġikament florenxenti tipiči f'kull għalqa u kkalkula n-numru kull ml ta' pellet mhux imħallta (Appendiċi 4).

Hemm bosta problemi inerenti fl-eżaminazzjoni ta' l-immunoflorenxenti.

— Il-popolazzjonijiet ta' l-isfond taċ-ċelloli florenxenti b'morfologija li m'hijiex tipika u bakteria saprofitika li tirreġixxi mal-qies u l-morfologija simili għall-Clavibacter *michiganensis* ssp. *sepedonicus* huwa probabbli li jeżistu fil-pellets tal-patata. Ikkunsidra biss ic-ċelloli b'daqs tipiku u morfologiku.

Minhabba l-possibbiltà ta' reazzjonijiet minn naħha ghall-oħra, kampjuni b'test ta' immunoflorenxenti pozittiv għandhom jerġgħu jiġu t-testjati b'antiserum differenti.

— Il-limitazzjoni teknika sabiex jintgħaraf permezz ta' dan il-metodu jinsab bejn 103 u 104 ċcelloli kull ml ta' pellet mhux imħallta. Kampjuni ta' ċelloli tipiči IF meta wieħed jghodd sal-limitu ta' l-gharrien fejn huma generalment negattivi għal C. *m.* ssp. *sepedonicus* imma jista' jkun marbut mat-testijiet tal-brunġiel.

Test ta' l-immunoflorellanti negattiva huwa identifikat għal kwalunkwe kampjun fejn ċelloli morfoloġikament tipikament florellanti jinstabux. Il-kampjuni għandhom jitqiesu bhala 'mhux imniġġsa' bil-Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus.

It-test tal-brunġiel mhux miltlub.

Test pozittiv ta' l-immunoflorellanti huwa identifikat għal kull kampjun li fih jinsabu ċelloli morfoloġikament tipikament florellanti.

Kampjuni li ghalihom ġie identifikat test pozittiv ta' immunoflorellanti li fih iż-żewġ antisera għandhom jitqiesu bhala 'potenzjalment imniġġsa' bil-Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus.

It-test tal-brunġiela huwa mitlub għall-kampjuni meqjusa bhala potenzjalment imniġġsa.

6. It-test tal-brunġiel

Għal dettalji kulturali, ara Appendix 5.

6.1. Qassam il-pellet minn 3.3 bejn mill-anqas 25 brunġiela fl-istadju tal-weraq 3 (Appendix 5) b'wieħed mill-metodi mogħi hawn taħt (6.2, 6.3 jew 6.4).

6.2. Qasma tat-tlaqqim I

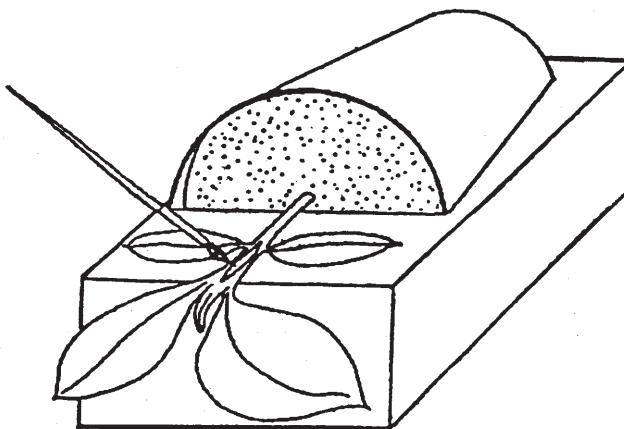
6.2.1. Poggi kull qasrija mimduda (blokka ta' *expanded polystyrene* b'biċċa 5 cm fonda × 10 cm wiesgħa × 15 cm twila, b'wiċċ minnhom imneħħi (Stampa 3) addatt għal qasrija ta' 10 cm). Strixxa ta' fojl ta' l-aluminium sterilizzat għandha titpogġa bejn iz-zokk u l-blokk għal kull kampjun ittestjat. Il-pjanta tista' tinżamm fil-post permezz ta' lastiku madwar il-blokka.

6.2.2. B'użu ta' skarpel għamel qatgħa longitudinali u dijagonali ta' 0,5 sa 1,0 cm tul u madwar tliet kwarti tad-dijamentru taz-zokk u madwar tliet kwarti tad-dijamentru fond, bejn il-kotiledon u l-ewwel werqa.

6.2.3. Żomm il-qasma miftuha bil-ponta tax-xafra tas-sikkina u iż-bogħ l-inoculum ġewwa fiha billi tuża pinżell ta' l-ghajnejn jew ta' l-artist irqieqa hafna mimlija bil-pellet. Qassam il-bqija tal-pellet bejn il-brunġiel.

6.2.4. Aghlaq il-qasma b'vażellina sterilizzata minn siringa ta' 2 ml.

Figura 3

6.3. Qasma tat-tlaqqim II

6.3.1. Żomm il-pjanta bejn żewġ swaba, qattar qatra (madwar 5 sa 10 ml) tal-pellet sospiża fuq iz-zokk bejn il-cotyledons u l-ewwel werqa.

6.3.2. Uża sikkina sterilizzata, aghħmel qasma dijagħolani (f'angolu ta' madwar 5°), 1,0 cm twila u fonda madwar 2/3 tal-ħxuna taz-zokk, ibda mill-qatra tal-pellet.

6.3.3. Aghlaq il-qasma bil-vażellina sterilizzata minn siringa.

6.4. Tlaqqim bis-siringa

6.4.1. Issaqix il-brunġiel għal ġurnata qabel it-tlaqqim sabiex tnaqqas il-pressjoni turgor.

- 6.4.2. Laqqam iz-zkuk tal-brunġiel 'il fuq mill-cotyledons billi tuża siringa mwaħħla ma' labra ipoderma (mhux anqas minn 23G). Qassam il-pellet bejn il-brunġiel.
- 6.5. Laqqam 25 pjanta mil-kultura *C. sepedonicum* u, fejn huwa possibbli, bit-tissue tal-basla infettata b'mod naturali (5.1) bl-istess metodu ta' tlaqqim (6.2, 6.3 u 6.4).
- 6.6. Laqqam 25 pjanta b'0,05 M PBS sterilizzat bl-istess metodu ta' tlaqqim (6.2, 6.3 jew 6.4).
- 6.7. Inkuba l-pjanti fkondizzjonijiet xierqa (Appendiċi 5) għal 40 ġurnata. Eżamina regolarment għal sintomi wara tmint ijiem. Ghodd in-numru ta' pjanti li juri s-sintomi. *C. sepedonicum* tikkawża l-weraq sabiex jinxfu fil-brunġiel u dan jista' jibda bhala irtubja tal-ġnub jew bejn il-vini. It-tissue li tinxef għal bidu tidher ħadra skura jew ittikkjata imma mbagħad tiċċara qabel ma ssir nekrotika. Inxif bejn il-vini jidher bhala tidlik mgħarraq fl-ilma. Tissue nekrotika sikkutha ikollha t-truf sofor jgħajtu. Il-pjanti ma jinqatlu bil-fors; iktar kemm ikun twil iż-żmien qabel ma jiżviluppaw is-sintomi, akbar ikun iċ-ċans li jgħixu. Il-pjanti jistgħu jegħi lu l-infezzjoni. Il-pjanti ż-żgħar tal-brunġiel li huma suxxettibbi huma hafna aktar sensitivi ghall-popolazzjonijiet żgħar ta' *C. sepedonicum* minn pjanti ikbar, għalhekk huma bżonjuż illi jintużaw pjanti fl-istadju jew eżatt qabel l-istadju tal-weraq 3.

It-tnixxif jista' jiġi mill-popolazzjonijiet ta' baktirja oħra jnawn jew fungi preżenti fil-pellet tat-tissue tal-basla. Dawn jinkludu l-*Erwinia carotovora*, subsp. *carotovora* and *E. carotovora* subsp. *atroseptica*, *Phoma exigua* var. *foveata*, kif ukoll popolazzjonijiet kbar bhal-baktirja *saprophytic*. Dan it-tnixxif jista' jintgharaf minn dawk ikkawżati mis-*C. sepedonicum* minħabba illi weraq shah jew pjanti shah jinxfu malajr.

- 6.8. Ipprepara tebħha ta' Gram (4) għall-gruppi kollha tal-brunġiel li juru sintomi, billi tuża biċċiet mit-tissue tal-weraq niexef u tissue miz-zokk tal-pjanti u ifred fuq medda xierqa ta' sustanzi (7). Iddiżinfetta l-wiċċi tal-weraq tal-brunġiel u z-zkuk billi timsah b'70 % ethanol.
- 6.9. Taħt certi ċirkostanzi, b'mod partikolari fejn il-kondizzjonijiet tat-tkabbir m'humiex mill-aqwa, jaf ikun possibbli għas-C. *sepedonicum* li jezistit bhala infezzjoni mohbija gewwa l-brunġiel anke wara inkubazzjoni ta' 40 ġurnata. Dawn l-infezzjoni jaġu jkunu r-rizultat ta' *stunting* u nuqqas ta' qawwa fil-pjanti mlaqqma. Jekk it-test IF jiġi kkunsidrat požittiv, jista' jkun neċċessarju li jsir test iehor. Għalhekk huwa essenziali li jitqabblu r-rati tat-tkabbir tal-brunġiel kollu ittestjat bil-kontrolli ta' tlaqqim sterilizzati 0,05 M PBS u li l-kondizzjonijiet ta' l-ambjent fis-serra jiġu mharsa.

Rakkomandazzjonijiet għal testijiet ohra huma dawn li ġejjin:

- 6.9.1. aqla z-zkuk 'il fuq mil-post tat-tlaqqim u neħhi l-weraq;
- 6.9.2. farrak iz-zkuk gewwa 0,05 M PBS pH 7,0, kif fil-3.1 sa 3.2;
- 6.9.3. uža nofs il-pellet sabiex tagħmel tebħha ta' Gram (4) u test IF (5);
- 6.9.4. uža n-nofs l-ieħor sabiex tagħmel test iehor tal-brunġiel (6) jekk it-tebħha ta' Gram u/jew it-testijiet IF huma požittivi. Uža kultura tas-C. *sepedonicum* magħrufa u sterilizza l-kontrolli 0,05M PBS. Jekk is-sintomi m'humiex imħarsa wara t-test, il-kampjun għandu jiġi meqjus negattiv.

7. Izolazzjoni tal-C. *sepedonicum*

Dianjosi tista' tiġi konfermata biss jekk is-C. *sepedonicum* jiġi mifrud u b'hekk magħruf (8). Ghalkemm is-C. *sepedonicum* huwa organiżmu li jagħti fastidju, jista' jiġi mifrud mit-tissue sintomatika. Madankollu, wieħed jista' jehles minnu billi jkabbar malajr il-baktirja saprofrika u, għalhekk, firdiet diretti mill-pellet tat-tissue tal-basla (3.3) m'humiex rakkomandati. Il-brunġiel jipprovvi mezz eċċellenti ghall-ghażla għat-ta' tas-C. *sepedonicum* u jipprovvi wkoll test eċċellenti ta' konferma bhala wieħed li żamm l-organizmu.

Firdiet għandhom isiru mill-basal tal-patata u l-brunġiel kollu li jkun fihi is-sintomi (4, 6). Tifrik taz-zkuk tal-brunġiel meta jkun hemm bżonn għandu jsir kif stabbilit fi 3. u 6.9.

7.1. Dendil ta' faxxi fuq wieħed mill-mezzi li ġejjin: (il-formoli jingħataw fl-Appendiċi 6):

sostanza *dextrose agar* (ħas-subkultura biss),
 hmira peptone *glucose agar*,
 sostanza hmira *dextrose agar*,
 hmira mahruġa mill-melh minerali agar.

Inkubazzjoni f'temperatura ta' 21° C sa 20 ġurnata.

C. sepedonicum jikber bil-mod, is-soltu jagħmel kolonji forma ta' koppla li jiġu bil-ponta, kultur il-krema fi żmien ghaxart ijiem.

Erġa għamel il-faxex sabiex tistabbilixxi l-puritā.

Is-subkulturi jtejbu r-rati tat-tkabbir. Kolonji tipiči huma kultur il-krema fl-abjad jew avorju, tondi, lixxi, imqabbżin, qishom koppla 'l barra, *mucoid-fluidal*, bi truf shah u s-soltu b'dijametru bejn 1 u 3 mm.

Identifikazzjoni

Hafna bakterja Gram pozittiva, b'karatteristiċi kolonjali simili għal dawk tas-*C. sepedonicum*, jistgħu jiġu mifruda minn dawk b'sahħithom jew minn patata marida jew mill-brunġiel. Fdan il-kuntest, is-*C. sepedonicum* għandu jiġi identifikat permezz tat-testijiet li ġejjin:

Test IF (5.1),

Test tal-brunġiel,

Testijiet ta' nutrizzjoni u fisjologija (Appendiċi 7),

- Test ta' l-ossidazzjoni/fermentazzjoni (O'F),
- Test ta' l-oxidase,
- Tkabbir f'37° C,
- Produzzjoni ta' l-urease,
- aesculin hydrolysis,
- idrolizi tal-lamtu,
- tolleranza għal soluzzjoni ta' 7 % sodium chloride,
- test ta' l-indole,
- test tal-catalase,
- produzzjoni tal-H28,
- citrate utilization,
- idrolizi tal-ġelatina
- aċċu minn: glycerol, lactose, rhamnose u salicin,
- Tebgħha ta' Gram.

It-testijiet għandhom jinkludu kontroll ta' *C. sepedonicum* magħruf. It-testijiet ta' nutrizzjoni u fisjologiči għandhom isiru billi tintuża l-inocula minn subkulturi ta' agar bis-sostanzi. Xebhiet morfoloġiči għandhom isiru minn kulturi ta' agar b'sostanzi dextrose.

Għat-test IF, il-popolazzjoni taċ-ċelloli għandu jiġi rrangat għal 106 ċcelloli/ml. Jekk it-titru IF jkun simili għal dak tal-kultura tal-*C. sepedonicum* magħrufa.

Għat-test tal-brunġiel il-popolazzjonijiet taċ-ċelloli għandu jiġi rrangat għal 107 ċcelloli/ml. It-testijiet tal-brunġiel għandhom isiru billi jintużaw 10 pjanti għal kull organiżmu tat-test, billi terġa' tintuża' l-kultura magħrufa bhala *C. sepedonicum* u kontrolli ta' ilma sterili; b'kulturi puri tipikament qed jinxfu jinkisbu f'20 ġurnata imma l-pjanti li ma jru ebda sintomi wara dan iż-żmien għandhom jitqegħdu f'inkubatur għal total ta' 30 ġurnata f'temperaturi li jwasslu għat-ġħażżeen tal-brunġiel imma li ma jkunux ta' aktar minn 30° C (Appendiċi 5). Jekk wara 30 ġurnata s-sintomi ma jkunux prezenti, il-kultura ma tistax tiġi konfermata bhala li hija forma patoġenika tal-*Corynebacterium sepedonicum*.

Test	<i>C. sepedonicum</i>
O/F	Oxidative inert jew dghajjef
Oxidase	-
Catalase	+
Tnaqqis tan-Nitrate	-
Attivita' ta' l-Urease	-
Produzzjoni tal-H ₂ S	-
Produzzjoni ta' l-indole	-
Citrate utilization	-
idroliži tal-lamtu	- jew dghajjef
Tkabbir f 37°C	-
Tkabbir f 7 % NaCl	-
idroliži tal-ġelatina	-
Aesculin hydrolysis	+
Aċtu minn:	
- Glycerol	-
- Lactose	- jew dghajjef
- Rhamnose	-
- Salicin	-

Appendici 1

KIF TAGHMEL IL-LIKWIDU BIEX IXXARRAB RAKKOMANDAT MINN LELLIOTT U SELLAR, 1976

D C silicone antifoam MS A compound (Hopkins & Williams Ltd, Cat. No 9964-25, Chadwell Heath, Essex, Ingilterra)	10 ml
Lubrol W flakes (ICI Ltd)	0,5 g
Tetra-sodium pyrophosphate	1 g
0,05 M phosphate buffered saline pH 7,0 (Appendix 2)	litru 1

Appendici 2

BUFFERS**0,05 M phosphate buffered saline pH 7,0**

Dan il-buffer jantuża sabiex tixxarrab it-tissue tal-basla (2.1)

Na ₂ HPO ₄	4,26 g
KH ₂ PO ₄	2,72 g
NaCl	8,0 g
Ilma distillat sabiex	litru 1

0,01 M phosphate buffered saline pH 7,2

Dan il-buffer jantuża sabiex jitnaqqas l-effett ta' l-antisera u jinhaslu is-slides washing IF

Na ₂ HPO ₄ 12 H ₂ O	2,7 g
NaH ₂ PO ₄ 2 H ₂ O	0,4 g
NaCl	8,0 g
Ilma distillat sabiex	litru 1

0,1 M phosphate buffered glycerine pH 7,6

Dan il-buffer jantuża bħala element sabiex iżid il-florenxa fit-test tal-IF

Na ₂ HPO ₄ 12 H ₂ O	3,2 g
NaH ₂ PO ₄ 2 H ₂ O	0,15 g
Glycerol	50 ml
Ilma distillat	100 ml

Appendici 3

PROCEDURA TAT-TEBGHA TA' GRAM (MODIFIKAZJONI TA' HUCKER) (DOETSCH, 1981)**Crystal violet solution**

Dewweb 2 g *crystal violet* f20 ml 95 % *ethanol*.

Dewweb 0,8 g *ammonium oxalate* gó 80 ml ilma distillat.

Hallat iż-żewġ soluzzjonijiet.

Lugol's iodine

<i>Iodine</i>	1 g
<i>Potassium iodide</i>	2 g
Ilma distillat	300 ml.

Farrak is-solidi flimkien gó lida u meħrież. Židu ma' l-ilma u ħawwad sabiex idewweb f'konteniturn magħluq.

Safranin counterstain solution

Stock solution:

<i>Safranin O</i>	2,5 g
95 % <i>ethanol</i>	100 ml.

Hallat u ahžen.

Rattab: 1:10 sabiex tikseb soluzzjoni li tħadem.

Procedura tat-tebgha

1. Ipprepara *smears*, arja niexfa u twahhil tas-shana.
2. Imla s-slide bil-*crystal violet solution* għal minuta.
3. Aħsel malajr bl-ilma tal-vit.
4. Imla fil-*Lugol's iodine* għal minuta.
5. Aħsel bl-ilma tal-vit u xxotta billi tixxuga.
6. Nehhi l-kulur b' 95 % *ethanol*, miżjudha qatra qatra, sakemm ma jitneħħiex aktar kulur jew aghrraq billi cċaqlaq bil-mod għal 30 sekonda.
7. Aħsel bl-ilma tal-vit u xxotta billi tixxuga.
8. Imla bis-*safranin solution* għal 10 sekondi.
9. Aħsel bl-ilma tal-vit u xxotta billi tixxuga.

Il-bakterja pozittiva Gram tebgha vjola fil-blu; Il-bakterja negattiva Gram tebgha roża fl-ahmar.

Appendici 4

STABBILIXXI L-POPOLAZZJONI TA' ĆELLOLI POŽITIVI IF

Il-wiċċ (S) tat-tieqa tas-slide b'hafna tikek

$$= \frac{\pi D^2}{4} \quad (1)$$

Fejn $D =$ id-dijametru tat-tieqa.

Il-wiċċ (s) ta' l-għalqa oggettiva

$$= \frac{\pi d^2}{4} \quad (2)$$

Fejn $d =$ dijametru ta' l-ghalqa.

Ikkalkula d jew billi tiehu l-qies direttament jew mill-formoli li ġejjin:

$$s = \frac{\pi i^2}{G^2 K^2 \times 4} \quad (3)$$

fejn $i =$ huwa il-coefficient ta' l-ghalqa (jiddependi fuq it-tip ocular u jvarja minn 8 sa 24),

$K =$ coefficient tat-tubu (1 jew 1,25),

$G =$ tkabbir ta' 100×, 40× etc) għan

$$\text{minn (2)} d = \sqrt{\frac{4s}{\pi}}$$

$$\text{minn (3)} d = \sqrt{\frac{4 \times \frac{\pi i^2}{G^2 K^2 \times 4}}{\pi}} = \frac{i}{GK} \quad (4)$$

Għodd in-numru ta' ċelloli tipiči floressenti f'kull għalqa (c).

Ikkalkula n-numru ta' ċelloli tipiči floressenti f'kull tieqa (C).

$$C = c \frac{s}{s}$$

Ikkalkula n-numru ta' ċelloli tipiči floressenti f'kull ml-pellet (N)

$$N = C \times \frac{1000}{y} \times F$$

Fejn $y =$ volum tal-pellet fuq it-tieqa,

Fejn $F =$ fattur tad-dilution tal-pellet.

Appendici 5

KULTURA TAL-BRUNGIEL

Iżra' ż-żerriegħha tal-brunġiel (*Solanum melongena* cv. Black Beauty) f'kompost ta' żerriegħha pasturizzata. Ittrapjanta żerriegħha żgħira bil-cotyledons miftuha b'mod shiħ (10 sa 14-il ġurnata) f'kompost ghall-ippjantar pastorizzat.

Uża brunġiel fl-istadju 3 tal-weraq meta tnejn, imma mhux aktar minn tlieta, mill-weraq ikunu infetthu bis-shiħ.

Il-brunġiel għandu jitkabbar f'dar tal-hgieg bil-kondizzjonijiet ta' l-Ambjent li ġejjin:

tul tal-ġurnata: 14 il-siegha jew tul ta' ġurnata naturali jekk aktar twila;

temperatura	jum	21–24 °C
	lejl:	15 °C

NB: C. *sepedonicum* ma jikbirx f'temperaturi >30 °C. Jekk it-temperaturi ta' matul il-lejl ma jaqghux għal 15 °C, tista' ssenh hħsara lill-chromophore (nekrozi lewn il-fidda).

Hsara lill-gheruq magħmula minn sciarid *larvae* tista' tingħeleg billi tiġi applikata insetticida xieraq.

Brunġiela cv. Black Beauty jista' jinkiseb minn:

1. AB Hammenhoegs Froe,
270 50 Hammenhoeg,
Ilsveja;
2. HURST Seeds Ltd,
Avenue Road,
Witham,
Essex CM8 2DX,
Ingilterra;
3. ASGRO l-Italja Sp A,
Corso Lodi, 23,
Milan;
4. KUEPPER
Mitteldeutsche Samen GmbH;
Hessenring 22;
D-37269 Eschwege.

Appendici 6

MEZZI GHAT-TKABBIR U L-IŻOLAMENT TAS-C. SEPEDONICUM**Nutrient agar (NA)**

Difco bacto sustanza agar filma distillat bir-rata tal-fabbrikant. Sterilizza permezz ta' autoclaving f121 °C għal 15-il minuta.

Nutrient dextrose agar (NDA)

Difco bacto nutrient agar li jkun fih 1 % D(+) glucose (monohydrate). Sterilizza permezz ta' autoclaving f115 °C għal 20 minuta.

Yeast peptone glucose agar (YPGA)

Difco bacto estratt tal-hmira (No 0127)	5 g
Difco bacto peptone (No 0118)	5 g
D(+)-glucose (monohydrate)	10 g
Difco bacto purified agar (No 0560)	15 g
Ilma distillat	Litru 1

Sterilizza 0,5 litru volumi ta' mezz permezz ta' autoclaving f115 °C għal għoxrin minuta.

Yeast extract mineral salts medium (YGM)

Difco bacto estratt tal-hmira	2,0 g
D(+)-glucose (monohydrate)	2,5 g
K ₂ HPO ₄	0,25 g
KH ₂ PO ₄	0,25 g
MgSO ₄ · 7H ₂ O	0,1 g
MnSO ₄ · H ₂ O	0,015 g
NaCl	0,05 g
FeSO ₄ · 7H ₂ O	0,005 g
Difco bacto agar purifikat	18 g
Ilma distillat	Litru 1

Sterilizza 0,5 litru volumi ta' medium permezz ta' autoclaving f115 °C għal għoxrin minuta.

Appendici 7

TESTIJIET TA' NUTRIZZJONI U PSIKOLOĞIĊI GHALL-IDENTIFIKAZZJONI TAS-C. SEPEDONICUM

Il-mezzi kollha għandhom ikunu inkubati f'21 °C u eżaminati wara sitt ijiem. Jekk ma jseħħeb ebda tkabbir, inkuba sa għoxrin ġurnata.

- Test ta' l-ossidità u l-fermentazzjoni (Hugh; Leifson), 1953) – O/F-test.

Basal medju:

KCl	0,2 g
MgSO ₄ · 7H ₂ O	0,2 g
NH ₄ H ₂ PO ₄	1,0 g
Difco bacto peptone	1,0 g
Difco bacto agar purifikat	3,0 g
D(+)-glucose (monohydrate)	10,0 g
Bromothymol blue	0,03 g
Ilma distillat	Litru 1

Hawwad u rranġa sa pH 7,0 sa 7,2 bil-1N KOH.

Poggi ftubi tal-kultura tal-Pyrex 16 mm × 100 mm (b'kapaċita' ta' 12 ml) f'volumi ta' 5 ml u 10 ml.

Sterilizza permezz ta' autoclaving f'115 °C għal 10 minuti.

Laqqam tubi tal-5 ml u 10 ml għal kull kultura. Żid asetikalment 1 sa 2 ml likwidu tal-pitrolju sterili lit-tubu tal-10 ml. Inkuba.

Reazzjoni požittiva:

Skeda	Kulur	Interpretazzjoni
Miftuh	Isfar	Fermentattiv
Magħluq	Isfar	
Miftuh	Isfar	Ossidattiv
Magħluq	Blue fl-ahdar	
Miftuh	Hadranī	Ossidattiv jew inert
Magħluq	Blu-fl-ahdar	

- **Oxidase reagent** (Kovacs, 1956)

Reagent Kovacs oxidase:

1 % soluzzjoni bl-ilma tat-tetramethyl paraphenylenediamine dihydrochloride (BDH No 30386) filma distillat.

Dan ir-reagent għandu jkun magħmul frisk minn 1 ml volumi jew jista' jinhażen fi flixbun tal-hġieġ kannella f'5 °C għal bejn 1 u 4 ġimghat.

Poggi qatra tar-reagent fuq karta tal-filtru f'Petri dish nadif. Minnufih oghrok fit kultura tat-testijiet min-nutrient agar billi tuża platinum loop.

Reazzjoni požittiva: żvilupp ta' kulur vjola f'10 sekondi. Kulturi b'hinijiet ta' 10 sa 30 sekonda huma požittivament dghajfin.

NB: Jinħtieg illi jintuża l-platinum loop u l-kulturi NA, minhabba li traċċi ta' hadid u kontenut ta' zokkor għoli fil-mezz ta' tkabbir jista' jagħti riżultati požittivi foloz.

- **Produzzjoni ta' l-Aċtu mil-lactose, rhamnose, salicin, glycerol**

Ipprepara mezz Hugh; Leifson's O/F mingħajr il-glucose. Qassam ftubi ta' volumi ta' 5ml. Sterilizza permezz ta' autoclaving f'115 °C għal għaxar minuti. Lill-molten base f'45 °C, żidlu asetikalment 0,5 ml ta' soluzzjoni bl-ilma filtrat u sterilizzat 10 % ta' jew glycerol, lactose, rhamnose jew salicin. Hawwad bir-reqqa.

Reazzjoni požittiva: tibdil fil-kulur minn blu fl-ahdar għal isfar jindika produzzjoni ta' aċtu.

— **Test tal-Catalase**

Poġgi qatra ta' *hydrogen peroxide* (30 volum) fuq slide nadifa, u emulsifika b'loopful ta' kolturi billi tuża *platinum loop*.

Reazzjoni pozittiva: produzzjoni ta' bżieżaq ta' l-ossignu fil-qatra jindika il-prezenza ta' *catalase*.

— **Attività nitrate reductase u denitrification** (Bradbury, 1970)

Mezz ta' kultura:

KNO ₃ (mingħajr nitrite)	1 g
Difco bacto yeast extract	1 g
K ₂ HPO ₄	5 g
Ilma distillat	litru 1

Qassam f'volumi ta' 10 ml fi flixkien ta' 20 ml. Sterilizza permezz ta' *autoclaving* f'121 °C għal 15-il minuta.

Reagent A:

H ₂ SO ₄	8 g
5N acetic acid	litru 1

Reagent B:

naphthylamine	5 g
5N acetic acid	litru 1

Laqqam il-mezz tan-nitrat doppjament. Ezamina wara 10 u 20 ġurnata, billi żid qatra ta' *Lugol's iodine*, 0,5 ml reagent A u 0,5 ml reagent B. Jekk il-mezz ma jsirx hamrani, żid madwar 50 mg trab taż-żingu. Osserva r-reazzjoni tal-kulur.

Reazzjoni pozittiva:

Reazzjoni tal-kulur

	Stadju 1	Stadju 2
Ebda tnaqqis tan-nitrat	bla kulur	ahmar
Tnaqqis tan-nitrat sa fejn huwa nitrit (nitrate reductasebiss)	ahmar	—
Tnaqqis tan-nitrat lil hemm minn nitrit (denitrigikazzjoni - nitrate u nitrite reductase)	bla kulur	bla kulur

— **Produzzjoni ta' urease** (Lelliott, 1966)

Basal medju:

Oxoid urea agar base (CM53)	2,4 g
Ilma distillat	95 ml

Sterilizza permezz ta' *autoclaving* f'115 °C għal 20 minuta. Kessah il-baži mdewba sa 50 °C u żid asetikalment 5 ml ta' 40 % soluzzjoni fl-ilma ta' urea sterilizzata permezz ta' filtru (Oxoid SR20). Hawwad sew.

Qassam ftubi sterili b'volumi ta' 6 ml (16 × 100 mm) u ħallih joqghod bħal inżul b'bittija tajba.

Reazzjoni pozittiva: il-mezz isfar fl-oranġjo jiżviluppa fahmar lewn iċ-ċirasa jew f'kulur maġenta fir-roża jekk l-attività ta' l-urease ssehh.

Użu ta' citrate (Christensen) (Skerman, 1967)

Citrate agar base (Merck 2503)	23 g
Ilma distillat	litru 1

Hawwad u holl billi ssħħan. Qassam f'volumi ta' 6 ml bħall-mezz ta' l-urea. Sterilizza permezz ta' *autoclaving* f'121 °C għal 15-il minuta u ħallih joqghod bhala inżul.

Reazzjoni pozittiva: l-użu ta' citrate huwa indikat b'tibdil fil-kulur minn oranġjo għal ahmar.

— **Produzzjoni ta' hydrogen sulphide** (Ramamurthi, 1959)

Mezz:

Difco bacto tryptone (No 0123)	10 g
K ₂ HPO ₄	1 g
NaCl	5 g
Ilma distillat	Litru 1.

Holl u qassam f'volumi ta' 6 ml ftubi 16 × 100 mm. Sterilizza permezz ta' autoclaving f'115 °C għal 10 minuti.

Laqqam u ssospendi asetiklament karta ta' lead acetate (Merck 9511) mix-xoffa tat-tubu. Żommha fil-post permezz ta' tapp. Inkuba sa 20 ġurnata.

Reazzjoni pozittiva: Produzzjoni ta' H₂S minn tryptone hija indikata bl-iżvilupp ta' kulur iswed fil-kannella tal-karta tat-test.

— **Produzzjoni ta' l-indole** (Ramamurthi, 1959)

Mezz:

Bhal għat-test tal-H₂S.

Nehhi l-karta tal-lead acetate u žid 1 sa 2 ml ta' diethyl ether u ħawdu bil-mod. Halli s-saffi jisseparaw (ħames minuti). Żid 0,5 ml Kovacs' reagent (Merck 9293) bir-reqqa fuq in-naha ta' ġewwa tat-tubu mnejjel.

Reazzjoni pozittiva: il-preżenza ta' l-indole hija indikata bl-iżvilupp tal-kulur aħmar fis-saff isfar bejn it-taqsimiet ta' l-ether u dik bl-ilma.

— **Tkabbir f'37 °C** (Ramamurthi, 1959)

Mezz:

Difco bacto nutrient broth (No 0003)	8 g
Ilma distillat	Litru 1

Hawwad, holl u qassam ftubi ta' volum ta' 6 ml.

Sterilizza permezz ta' autoclaving f'121 °C għal 15-il minuta.

Laqqam u inkuba f'37 °C.

Reazzjoni pozittiva: ġares għal tkabbir.

— **Tkabbir f'7 % sodium chloride** (Ramamurthi, 1959)

Mezz:

Difco bacto nutrient broth	8 g
NaCl	70 g
Ilma distillat	Litru 1

Hawwad, holl u qassam ftubi ta' volum ta' 6 ml.

Sterilizza permezz ta' autoclaving f'121 °C għal 15-il minuta.

Reazzjoni pozittiva: ġares għal tkabbir.

— **Gelatin hydrolysis** (Lelliott, Billing; Hayward, 1966)

Mezz:

Difco bacto gelatine (No 0143)	120 g
Ilma distillat	Litru 1

Hawwad, holl u qassam ftubi ta' volum ta' 6 ml.

Sterilizza permezz ta' autoclaving f'121 °C għal 15-il minuta.

Reazzjoni pozittiva: likwifazzjoni tal-ġelatina anke meta miżmura f'5 °C għal 30 minuta.

— Idrolizi tal-lamtu

Mezz:

Difco bacto nutrient agar (molten)	Litru 1
Difco bacto soluble starch (No 0178)	2 g

Hawwad, sterilizza permezz ta' *autoclaving* f115 °C għal 10 minuti.

Platti biex tferra'. Laqqam il-platti fuq il-post.

Wara li jsir tkabbir tajjeb (10 sa 20 ġurnata), neħhi parti mit-tkabbir u għarraq b'Lugol's *iodine*.

Reazzjoni pozittiva: idrolizi tal-lamtu huwa indikat permezz ta' żoni čari taht u madwar it-tkabbir tal-bakterja; il-bqija tal-mezz jittebba' bil-vjola.

— Attività *Aesculin hydrolyase* (Sneath; Collins, 1974)

Mezz:

Difco bacto peptone	10 g
<i>Aesculin</i>	1 g
<i>Ferric citrate</i> (Merck 3862)	0,05 g
Sodium citrate	1 g
Ilma distillat	Litru 1

Hawwad sabiex tholl u qassam ftubi ta' volum ta' 6 ml. Sterilizza permezz ta' *autoclaving* f115 °C għal 10 minuti.

Il-medium huwa ċar imma għandu fosforexxenza fil-blu.

Reazzjoni pozittiva: *aesculin hydrolysis* hija indikata bi żvilupp ta' kulur kannella flimkien mat-tluq għal kollox tal-fosforexxenza. Dan jista' jiġi mrażjan billi tintuża lampa tal-ultraviolet.

RIFERENZI

- Bradbury, J. F., 1970. Isolation and preliminary study of bacteria from plants. Rev. Pl. Path., 49, 213-218.
- Dinesen, I. G., 1984. The extraction and diagnosis of *Corynebacterium sepedonicum* from diseased potato tubers. EPPO Bull. 14 (2), 147-152.
- Doetsch, R. N., 1981. jistabilixxi methods of light microscopy. In: Manual of methods for general bacteriology, American Society for Microbiology, Washington, 21-23.
- Hugh, R. and Leifson, F., 1953. The taxonomic significance of fermentative versus oxidative metabolism of carbohydrates by various gram-negative bacteria. J. Bact., 66, 24-26.
- Janse, J. D. and J. Van Vaerenbergh. The interpretation of the EC method for the detection of latent ring rot infections (*Corynebacterium sepedonicum*) in potato. EPPO Bull., No 17, 1987, pp. 1-10.
- Kovacs, N., 1956. Identification of *Pseudomonas pyocyanea* by the oxidase reaction. Nature, Lond., 178, 703.
- Lelliott, R. A., 1966. The plant pathogenic coryneform bacteria. J. appl. Bact., 29, 114-118.
- Lelliott, R. A., E. Billing and A. C. Hayward, 1966. A determinative scheme for the fluorescent plant pathogenic pseudomonads J. appl. Bact., 29, 470-489.
- Lelliott, R. A. and P. W., Sellar, 1976. The detection of latent ring rot (*Corynebacterium sepedonicum* (Spiek. et Kotth.) Skapt. et Burk.) in potato stocks. EPPO Bull., 6 (2), 101-106.
- Ramamurthi, C. S., 1959. Comparative studies on some Gram-positive phytopathogenic bacteria and their relationship to the *Corynebacteria*. Mem. Cornell agric. Exp. Sta., 366, 52 pp.
- Skerman, V. B. D., 1967. A guide to the identification of the genera of bacteria. 2nd ed., William and Wilkins Company, Baltimore.
- Sneath, P. H. A. and V. G. Collins, 1974. A study in test reproducibility between laboratories: report of *Pseudomonas* working party. Antonie van Leeuwenhoek, 40, 481-527.

ANNESS II

1. Ghal kull okkorrenza suspecta li ghaliha jiġi identifikat test požittiv ta' *immunofluorescence* skond il-metodu stabbilit fl-Anness I, u konferma jew rifjut permezz ta' twettiq shih ta' l-istess metodu mistenni, għandu jkun hemm żamma u konservazzjoni xierqa ta':
    - tal-basal jew pjanti kollha, fejn huwa possibbli, u
    - kwalunkwe estratt li jifdal u slides ta' *immunofluorescence* żejda ppreparati, sakemm jitlesta l-metodu msemmi.
  2. Fil-każ ta' konferma požittiva ta' l-organiżmu, għandu jkun hemm retenzjoni u konservazzjoni xierqa ta':
    - l-materjal spċifikat fil-paragrafu 1, u
    - kampjun tal-materjal tal-brunġiela infettat u mlaqqam bl-estratt tal-basla jew il-pjanta, u
    - il-kultura iżolata ta' l-organiżmu,
sa mill-anqas xahar wara in-notifikazzjoni tal-proċedura taht l-Artikolu 5(2).
-

ANNESS III

1. L-elementi li għandhom jiġu kunsidrati sabiex tiġi stabbilita l-firxa tal-probabbli kontaminazzjoni taht l-Artikolu 5(1)(b), għandhom jinkludu:
  - basal jew pjanti f'post ta' produzzjoni stabbilit bħala kontaminat taht l-Artikolu 5(1)(a),
  - post(ijiet) ta' produzzjoni jew stabbilimenti b'xi rabta ta' produzzjoni mal-basal jew pjanti, stabbiliti bħala kontaminati taht l-Artikolu 5(1)(a), inkluż il-qsim ta' ghodda ta' produzzjoni u faċilitajiet diretti jew permezz ta' kuntrattur komuni,
  - basal jew pjanti magħmulin f'post(ijiet) ta' produzzjoni li għalihom hemm riferenza fl-inċiż ta' qabel, jew preżenti f'tali post(ijiet) ta' produzzjoni matul il-perjodu meta l-basal u l-pjanti stabbiliti bħala kontaminati taht l-Artikolu 5(1)(a) kienu preżenti fuq il-post jew fil-postijiet ta' produzzjoni li għalihom hemm riferenza fl-ewwel inċiż,
  - imhażen centrali li jqandlu l-patata mill-postijiet tal-produzzjoni ta' hawn fuq,
  - kwalunkwe makkinarju, vettura, bastiment, mahżen, jew partijiet tagħhom, u kwalunkwe oggett iehor jinkludu l-materjal ta' imballaq, li seta' gie fkuntatt mal-basal jew pjanti meqjusa bħala kontaminati taht l-Artikolu 5(1)(a), matul it-12-il xhar ta' qabel jew fejn huwa xieraq,
  - kwalunkwe basal jew pjanti mahżuna, jew fkuntatt ma', kull struttura jew oggett imniżżeż fl-inċiż ta' qabel, qabel it-tindif u d-diżinfestazzjoni ta' dawn l-istrutturi jew ogġetti, u
  - għandha tinkludi, bħala riżultat tat-testijiet taht l-Artikolu 6, basal jew pjanti bl-istess origini kolonjali meqjusa bħala kontaminati taht l-Artikolu 5(1)(a) u għal-liema investigazzjonijiet jindikaw illi kontaminazzjoni hija probabbli.
2. L-elementi li għandhom jiġu kkunsidrati sabiex tiġi stabbilita l-firxa possibbli taht l-Artikolu 5(1)(c) ser tinkludi:
  - kemm huma qrib postijiet oħrajin ta' produzzjoni għat-ħabbar tal-patata u ta' pjanti oħrajin li jgħożzuha,
  - il-qbil komuni tal-hażniet taż-żerriegħha tal-patata.
3. Id-dettalji tan-notifika li hemm riferenza għaliha fl-ewwel subparagraphu ta' l-Artikolu 5(2) għandha tinkludi:
  - għal kull konsejha ta' patata jew lott stabblit bħala kontaminat, ic-ċertifikati mniżżeż fl-Artikoli 7 u 8 tad-Direttiva Nru 77/93/KEE, il-passaport jew in-numru ta' reġistrazzjoni, kif xieraq,
  - l-isem tal-varjetà tal-hażniet taż-żerriegħha tal-patata, u fejn huwa possibbli f'kull każ iehor,
  - deskriżżjoni ta' l-elementi tal-kontaminazzjoni stabbiliti u ż-żona ta' demarkazzjoni,
  - id-disponibbiltà ta' l-estratt, ippreparat fuq slides *immunofluorescent*, materjal ta' brunġiela infettata u kultura iżolata ta' l-organiżmu mit-test li fih saret konferma pożittiva ta' l-organiżmu.

ANNESS IV

1. Il-miżuri uffiċjali sorveljati li hemm referenza għalihom fl-Artikolu 7(1) sabiex jintremew il-basal u l-pjanti meqjusa bħala kontaminati taħt l-Artikolu 5(1)(a) għandu jkun:
  - użat ghall-ipproċessar industrijali permezz ta' konsenja diretta u immedjata għal impjant ta' proċessar b'facilitajiet xierqa għar-rimi tal-fdalijiet li għalihom ġie stabblit illi m'hemm ebda riskju li jintgħaraf li jinfirex l-organizmu, u b'sistema ta' disinfestazzjoni tal-postijiet tal-hażna u tal-vetturi li jitilqu, jew
  - miżuri oħra, dment illi ġie stabbilit li m'hemm ebda risku li jintgħaraf li jinfirex l-organizmu; dawn il-miżuri għandhom jiġi notifikati lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri l-oħrajn.
2. L-užu xieraq jew ir-rimi tal-basal jew pjanti stabbiliti bħala probabbilment kontaminati taħt l-Artikolu 5(1)(b) u li hemm riferenza għalihi fl-Artikolu 7(2), taħt il-kontroll tal-korpi uffiċjali responsabbi ta' l-Istati Membri, għandu jkun:
  - użu bħala patata sabiex tintuża għall-konsum, imballata lesta sabiex titqassam direttament u użu mingħajr ma terġa' tiġi mballata, u intiża sabiex titqassam direttament u ghall-užu, jew
  - użu bħala patata għall-užu intiża għall-ipproċessar industrijali, u intiża għat-taqsim dirett u immedjat sa impjant ta' proċessar b'facilitajiet xierqa ta' rimi ta' skart u ta' disinfekzjoni, jew
  - xi użu iehor jew rimi, dment illi jiġi stabbilit illi m'hemm ebda risku li jintgħaraf li jista' jinfirex l-organizmu.
3. Il-metodi xierqa għat-tindif u diż-infezzjoni ta' l-oġġetti li hemm referenza għalihom fl-Artikolu 7(3) għandhom ikunu dawk li għalihom ġie stabbilit illi m'hemm ebda risku li jintgħaraf li l-organizmu jinfirex u għandu jkun impiegat taħt is-sorveljanza tal-korpi uffiċjali responsabbi ta' l-Istati Membri.
4. Is-serje ta' miżuri li għandhom jiġi implementati fl-Istati Membri fi ħdan iż-żona demarkata stabbilita taħt l-Artikolu 5(1)(c) u li għaliha hemm referenza fl-Artikolu 7(4) għandha tinkeludi:
  - 4.1. Fpostijiet fejn il-produzzjoni stabbilita hija kontaminata taħt l-Artikolu 5(1)(a):
    - (a) f'għalqa stabbilita li għandha tiġi kontaminata taħt l-Artikolu 5(1)(a), jew
      - (i) — matul mill-anqas tliet snin ta' tkabbir wara s-sena tal-kontaminazzjoni stabbilita,
        - għandhom jittieħdu miżuri sabiex jinquerdu dawk il-pjanti ta' patata li joffru ruħhom u pjanti oħra naturali li jistiednu l-organizmu, u
        - ebda basal tal-patata, pjanti jew żerriegħha vera, jew pjanti oħra naturali li jistiednu l-organizmu, jew ħnejjex li għalihom huwa meqjus li hemm ir-riskju li l-organizmu jgħix jew jinfirex, ma għandhom jinżerghu sakemm l-għalqa tinsab hielsa minn pjanti tal-patata li joffru ruħhom għal mill-anqas sentejn ta' tkabbir wara xulxin,
        - fl-ewwel staġun tal-hsad tal-patata wara l-perjodu speċifikat fl-inċiż ta' qabel, żerriegħha tal-patata certifikata uffiċjalment għandha tinżerġha bħala produzzjoni għall-konsum biss u għandu jsir stħarriġ uffiċjali, kif dettaljat fl-Artikolu 2(1);
        - fl-istaġun tal-hsad tal-patata wara dak li hemm referenza għalihi fl-inċiż ta' qabel u wara ciklu ta' rotazzjoni xieraq, żerriegħha tal-patata certifikata uffiċjalment għandha tinżerġha għal kull żerriegħha jew għall-produzzjoni għall-konsum u stħarrig uffiċjali kif dettaljat fl-Artikolu 2(1), għandu jittieħed; jew
      - (ii) — matul l-erba' snin ta' tkabbir ta' wara dik li fiha ġiet stabbilita l-kontaminazzjoni,
        - miżuri għandhom jittieħdu sabiex jiġi eliminati l-pjanti tal-patata volontarji u pjanti oħrajn li ikollhom l-organizmu b'mod naturali, u
        - l-ghalqa għandha tinżerġa, u tiġi mantnuta, vojta jew bħala post fejn jirghu l-annimali permanentement biqtugħ mill-vičin u għalf intensiv,
        - fl-ewwel staġun ta' hsad tal-patata wara l-perjodu speċifikat fl-inċiż preċedenti, iż-żerriegħha tal-patata certifikata uffiċjalment għandha tinżerġha għall-produzzjoni jew taż-żerriegħha jew tal-konsum u għandu jsir stħarrig uffiċjali, kif dettaljat fl-Artikolu 2(1);

(b) fegħlieqi oħrajn:

- fis-sena ta' tkabbir ta' wara li giet stabbilita l-kontaminazzjoni:
  - jew ebda basal tal-patata, pjanti jew żerriegħha ta' veru jew ebda pjanti li b'mod naturali jgożju l-organiżmu m'għandhom jinżerġhu, u miżuri għandhom jittieħdu sabiex jinquerdu pjanti tal-patata volontarji, kif inħu xieraq, jew
  - żerriegħha tal-patata ġertifikata ufficjalment tista' tinżerġha ghall-konsum biss, bil-kondizzjoni illi l-korpi ufficjali responsabbi jkunu sodisfatti illi r-riskju tal-pjanti tal-patata volontarji u ta' pjanti oħrajn li b'mod naturali jkollhom l-organiżmu jkunu inquerdu,
  - għal, mill-anqas sentejn ta' tkabbir wara dak spċifikat fl-inċiż inċiż preċedenti, żerriegħha ġertifikata ufficjalment biss għandha tinżerġha, sew ghall-produzzjoni taż-żerriegħa kif ukoll ghall-konsum,
  - f'kull sena ta' tkabbir li hemm riferenza għaliha fl-inċiżi ta' qabel għandhom jittieħdu miżuri sabiex jinquerdu l-pjanti tal-patata volontarji u pjanti li b'mod naturali jkollhom l-organiżmu, u għandu jsir stħarrig ufficjali, kif dettal jafl fl-Artikolu 2(1),
  - fejn żerriegħha tal-patata ġertifikata ufficjalment ghall-produzzjoni ghall-konsum fis-sena ta' tkabbir wara dik li fiha giet stabbilita kontaminazzjoni, il-wiċċ tar-raba' li jkun qed jikber għandu jiġi spezzjonat fi żminnijiet xierqa u l-pjanti tal-patata volontarji għandhom jiġu ttestjati għall-organiżmu;
- (c) immedjatament wara li tkun giet stabbilita l-kontaminazzjoni taht l-Artikolu 5(1)(a) u f'kull sena ta' tkabbir segwenti sa u inkluż l-ewwel sena li fiha huwa permess staġġun ta' hsad tal-patata fl-ghalqa (egħlieqi) meqjusa bhala kontaminati, kif dettal jafl fil-paragrafu (a), il-makkinarju kollu u l-faċilitajiet ta' hzin fuq il-post ta' produzzjoni u involut fil-produzzjoni tal-patata għandha titnaddaf u tiġi diżinfettata kif xieraq bl-użu ta' metodi xierqa, kif spċifikat fin-numru 3;
- (d) f'dawn is-sistemi ta' produzzjoni fejn tibdin shiħi tal-meżzi ta' tkabbir huwa possibbli,
  - ebda basal, pjanti jew żerriegħha vera ma għandha tinżera' sakemm l-unità ta' produzzjoni ma tkun soġġetta għal miżuri sorveljati ufficjalment biex jeliminaw l-organiżmu u jneħħu patata jew materjal tat-tip solanaceous, inkluż, ta' l-anqas, tibdin shiħi bil-medium li jkun qed jikber u tindif u disinfettar ta' l-initia ta' produzzjoni u l-ghoddha kollha, u, wara tingħata l-approvazzjoni ghall-produzzjoni tal-patata mill-korpi ufficjali responsabbi,
  - il-produzzjoni tal-patata għandha tkun minn żerriegħha tal-patata ġertifikata ufficjalment, jew minn basal żgħir jew minn pjanti ckejkna li ġejjin minn sorsi ttestjati;

4.2. fiż-żona demarkata, mingħajr preġudizzju ghall-miżuri dettaljati taht l-4.1, l-Istati Membri għandhom:

- (a) minnufih, u għal mill-anqas tliet staġġuni ta' tkabbir, wara li tkun giet stabbilita kontaminazzjoni:
  - jiżguraw sorveljanza mill-korpi ufficjali responsabbi ta' l-istabbilimenti ta' tkabbir, hażna u tqandil tal-basal tal-patata, flimkien ma' l-istabbilimenti li jhaddmu l-makkinarju tal-patata taħt kuntratt,
  - jeħtiegu tindif u diżinfezzjoni tal-makkinarju u ta' l-imħażen, kif xieraq, u bl-użu ta' metodi xierqa, kif spċifikat taħt in-numru 3,
  - jeħtiegu li tinżera' ż-żerriegħha ġertifikata biss ghall-hsad tal-patata f'dik iż-żona,
  - jeħtiegu t-tqandil separat tal-ħażniet taż-żerriegħha tal-ħsad ta' dawk ghall-konsum fuq l-istabbilimenti fi hdan iż-żona,
  - imexxu stħarrig ufficjali kif dettal jafl fl-Artikolu 2(1);
- (b) jistabbilixxu programm, fejn huwa xieraq, sabiex jinbidlu l-ħażniet kollha taż-żerriegħha tal-patata fuq perjodu ta' zmien xieraq.

Il-miżuri implementati taħt 4.2, flimkien man-numri tar-reġistrazzjoni ta' dawk li jipproduċu, imhażen kollettivi u centri li minnhom jintbagħtu fiż-żona demarkata, għandhom ikunu notifikat kull sena lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni.